

израде новог издања наше карте 1:100.000 и тих крајева. И поред свију тих наших поправака аустријске карте, ни наше ново издање њено не може бити онако високог квалитета, као што је онај наш нови и потпуно самостални рад на терену Сев. и Јуж. Србије и Црне Горе. То је сасвим и разумљиво, кад се има на уму, да су наше савремене методе рада друкчије од старих, по којима су рађене аустр. карте. Док су они нпр. на 1 км² одређивали, ради претставе рељефа, највише по 18 ката, ми смо их на своје новом премеру имали 200—300 на 1 км².

Ако будемо располагали истим средствима и радном снагом вероватно је, да ћемо у току 1932 и 1933 завршити са реамбуирањем, и, да ћемо затим до 1935 или 1936 г. имати израђене и отштампане све листове (секције) те наше нове савремене топографске карте наше целе државе у размери 1:100.000. Разуме се, да се све што се једне године изради топографски на терену, одмах затим картографски дефинитивно исцртава и спрема за репродукцију и штампу, такође на један од најсавременијих начина.

Саопштио,
Руководилац радова,
Начелник
Војног Географског Института,
Геодетски Бенерал,
С. Бошковић

Геолошки Институт Краљевине Југославије. У мају месецу 1931 године отпочео је свој рад новоосновани Геолошки Институт Краљевине Југославије као самостална, државна, научна установа под врховном управом Министарства просвете.

Задатак овог института је: 1) Опште, систематско проучавање, по утврђеном плану и методама савремене науке, тла и дубљих делова земље Краљевине Југославије; 2) Студија и израда детаљних геолошких карата целе земље и појединих крајева; 3) Израда тачне прегледне геолошке карте већег размера целе државе; 4) Израда детаљних геолошких карата већег раз-

мера оних делова Краљевине који су од нарочитог економског значаја и интереса; 5) Геолошка испитивања и саветовања у геолошко-рударском погледу, и за рударску статистику; 6) Хидрогеолошка испитивања подземних вода с нарочитим обзиром на потребе снабдевања здравом пијаћом водом појединих насеља; 7) Испитивање и каптирање минералних и топлих извора; 8) Геолошко и хидро-геолошко испитивање подземних токова и вода у карсту; 9) Испитивање земљишта у погледу мелиоризације; 10) Геолошке студије терена у вези са конструктивним радовима као што су канали, железничке пруге, тунели, регулација водених токова, исушивање подводних области, мелиоризација земљишта у економском погледу, мелиоризација земљишта у здравственом погледу, зидање тешких грађевина и мостова, разне врсте дренажа итд.; и II) Израда прегледне, студија и израда детаљних агрогеолошких и педолошких карата целе земље. Једном речју, Институт је дужан давати мишљења по потребама, појединих државних, као и по молби приватних установа и појединаца, по свима питањима која су у вези са задатком Института.

Институтом управља Директор. Он распоређује посао подручном особљу и одговара за целокупан рад Института. Особље Института је стручно, административно и помоћно. Стручно особље чине геолози којих је у овој години било 8. Институт има једног административног чиновника, једног лаборанта и једног служитеља за сада; према потреби овај се број може повећати. Поред сталног стручног особља у овој години уз Институт су сарађивала разна стручна лица са Универзитета и из других научних установа као сарадници Института. При Геолошком Институту Краљевине Југославије постоји као саветодавно тело Геолошки Комитет Краљевине Југославије. Овај комитет даје генералне директиве за рад у Институту. Комитет даје мишљење који ће се радови и у коме обиму према државним потребама изводити. Геолошки Ин-

ститут Краљевине Југославије има своје одељке за сада у Загребу и Сарајеву. Институт располаже потребама и апаратима за обрађивање геолошких проблема по најновијим научним методама. Поред богате библиотеке располаже малом приручном хемијском лабораторијом, фотографском лабораторијом, као и модерним машинама за прављење препарата стена и минерала и поларизационим микроскопима и ерц-микроскопом за испитивање истих. Рад Института састоји се од испитивања и тумачења геолошких проблема на терену и прикупљања материјала и студирања тога материјала у лабораторијама Института.

Рад Института на терену отпочео је нешто доцније у овој години но што би то требало у нормалним приликама да буде. Узрок томе је организовање и спремање радника за терен и набавка разних апарата и других неопходних ствари без којих се није могао започети теренски рад. Ипак, може се без претеривања рећи да је Институт и у својој првој радној години, иако је доцкан почео са радом, постигао врло завидне резултате.

Поред разних експертиза по налозима и молбама разних државних и општинских установа, као и хуманих друштава на пр. стручне експертизе о спровођењу и трасирању пруга, о бушењу тунела, о каптирању минералних извора, о постављању стубова за мостове, о каптирању обичних извора, о бушењу артеских бунара, о разним рударско-геолошким теренима од економског значаја итд. итд.) Институт је отпратио један добар део од свог правог задатка. Наиме, дефинитвно је израђено и спремно за штампу неколико детаљних геолошких карата. Израђени су листови: Зајечар, Параћин, Ниш и Пирот на територији Моравске бановине и лист Сјеница на територији Зетске бановине, све у размери 1:100 000 на новим топографским основама Војног географског института. Ови су листови у највећем делу били већ израђени ранијих година од стране Геолошког завода Универзитета у Београду. Затим листови Сењ—

Оточац, Фијума—Делнице, Огулин—Стари Трг на територији Савске бановине у размери 1:75000. Довршена је детаљна Геолошка карта околине Београда у размери 1:25000; детаљнија геолошка карта околине Нишке Бање и села Јелашнице у размери 1:50000; и околине села Јошанице код Соко Бање у размери 1:50000.

Од специјалних радова завршена су испитивања младих вулканских ерупција у долини Јужне Мораве северно од Власотинаца.

Поред ових дефинитивно сређених радова израђени су у највећем делу и ови листови: Неготин, Петровац, Д. Милановац, Кладово, Добра, В. Градиште, Нови Пазар и Крупањ, а започети су радови и на листовима: Прокупља, Куршумлије, Крушевца, Плеваља, Новог Пазара, Ваљева, Скопља, Кратова и Врања; Велике Капеле и Самоборске Горе.

Овде су обухваћени и сви ранији радови Геолошког Завода Универзитета у Београду и Геолошког Завода у Загребу.

Поред израде геолошких карата Институт је вршио агрогеолошка и педолошка испитивања и картирања у Зетској бановини, и прикупао материјал за палеоботаничка испитивања слатководних дилувијалних и терцијарних басена у Србији, Старој Србији и Македонији.

Са месецом новембром Институт је завршио рад на терену и сада се врши обрађивање прикупљеног материјала у лабораторији Института.

Др. Коста В. Петковић,
асистент у Институту

Површина Краљевине Југославије. Површину Краљевине Југославије мерили су у Географском институту Универзитета у Београду 1920 год. П. С. Јовановић и А. Лазић. Ова мерења вршена су на специјалним и генералним картама које су постојале у то доба. Мерене су површине за сваки срез, а на основи тих мерења израчуната површина за целу земљу износила је 248.665 км².